

**АКТУАЛЬНІ АСПЕКТИ ВСТАНОВЛЕННЯ МЕЖ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ
ГРОМАД НА ПРИКЛАДІ УГЛЯНСЬКОЇ ТА ВІЛЬХОВЕЦЬКОЇ ОТГ
ЗАКАРПАТСЬКОЇ ОБЛАСТІ**

**Тяско О.В., Риган О.М., Рішко Я.М., студенти 3 курсу спеціальності
193 Геодезія та землеустрій, ДВНЗ «Ужгородський національний
університет»**

Науковий керівник: Пересоляк В.Ю., к.н.д.у., доцент

В Україні процес децентралізації розпочався у квітні 2014 року з прийняттям Концепції реформи місцевого самоврядування та територіальної організації влади (01.04.2014), Закону України «Про співробітництво територіальних громад» та Закону України «Про добровільне об'єднання територіальних громад» (05.02.2015). Ці нововведення передбачали децентралізацію влади, укрупнення територіальних громад, збільшення інвестицій в інфраструктуру та розвиток громад.

Важливим етапом в формуванні об'єднаних територіальних громад був процес встановлення чітких меж, що визначив структуру і територіальний обсяг новостворених громад. Це включало в себе узгодження границь населених пунктів, визначення адміністративних меж і врахування потреб громадян у зручному доступі до соціальних та інфраструктурних послуг. Одночасно цей процес був спрямований на підвищення ефективності управління, раціональне використання територій та забезпечення рівномірного розвитку регіонів.

В умовах децентралізації в першу чергу виникає необхідність визначити територіально межі повноважень органів місцевого самоврядування і визначення їх прав щодо розпорядження землями територіальних громад. З 27 листопада 2021 року об'єднані територіальні громади в Україні отримали право офіційно встановлювати межі своїх територій. Це стало можливим завдяки доповненню закону України «Про землеустрій» статтею 46-1 згідно із Законом № 1423-IX від 28.04.2021. Встановлена межа територіальної громади дозволить визначити дійсну межу громади, а не умовну, зазначену на папері, та область повноважень, дозволить вирішити спір щодо території між сусідніми органами місцевого самоврядування, якщо такі спори є, а також дозволить внести відомості про межу території громади до Державного земельного кадастру, тобто отримати офіційний статус.

Згідно з чинним законодавством, дозвіл на встановлення меж територіальної громади та розробку проекту землеустрою оформляється шляхом прийняття відповідної місцевою радою резолюції. Проект землеустрою має визначати зовнішні межі об'єднаної територіальної громади та межі територій усіх громад, що увійшли до її складу. При розробці проектів землеустрою, спрямованих на визначення меж територій територіальних громад, важливо дотримуватися низки обмежень, серед яких неможливість розташовувати сформовану земельну ділянку в межах декількох територіальних громад, за винятком випадків, пов'язаних із природоохоронними зонами.

Території адміністративного району були поділені на сільські та селищні ради з урахуванням земельних володінь колгоспів, радгоспів та їх структурних підрозділів, інших аграрних підприємств, державних лісогосподарських підприємств та їх складових, а також узгоджених меж землекористувань підприємств, установ та організацій визначених по контурам чи урочищам. Але ці поділи виконувались камеральним методом без винесення чітких меж в натуру, що призводило до невизначеності та потенційних проблем у подальшому використанні та управлінні цими територіями.

Релокація підприємств наразі є дуже актуальним питанням через активну фазу війни на території України. Станом на початок 2023 року на територію Закарпатської області було релоковано близько 350 підприємств і тенденція

перенесення бізнесу в більш безпечні регіони України зберігається. В зв'язку з цим виникає потреба у виділенні земельних ділянок під розташування виробництв та компаній. Зокрема, подібна ситуація торкнулась і досліджуваної території, що знаходиться на межі двох ОТГ – Углянської та Вільховецької.

Ключовим елементом для ведення Державного земельного кадастру є чітке визначення меж територіальних громад. Загальну площу землекористування вираховують аналітичним способом за результатами проведених геодезичних робіт. Цей метод вимагає належної якості геодезичних вимірювань, які служать основою для подальших розрахунків.

Чітко визначена та відображена в проектній документації межа об'єднаної територіальної громади дасть можливість виявити фактично наявні землі, встановити обмеження щодо використання території. А також визначити категорії цільового використання земель, зони функціонального призначення, рекреаційні зони в межах території, які є не менш важливими на даний момент в тилу, а також зарезервувати та зберегти території з особливим режимом використання.

Список використаних джерел

1. Протокол, «Стаття 46-1. Проекти землеустрою щодо встановлення меж територій територіальних громад». [Електронний ресурс]. Режим доступу до ресурсу: https://protocol.ua/ua/pro_zemleustriy_stattya_46_1/;
2. Закон України «Про добровільне об'єднання територіальних громад» // Відомості Верховної Ради (ВВР), 2015, № 13, ст.91;
3. Романова, В., & Умланд, А. (2021). Реформа децентралізації в Україні: перші результати та виклики. Політичні дослідження / Political Studies, (1), 41–51;
4. Офіційний веб-сайт Вільховецької громади. [Електронний ресурс]. Режим доступу до ресурсу: <https://vilhovecka.gromada.org.ua>;
5. Офіційний веб-сайт Углянської громади. [Електронний ресурс]. Режим доступу до ресурсу: <https://uglyanska-gromada.gov.ua>;
6. Про схвалення Концепції реформування місцевого самоврядування та територіальної організації влади в Україні: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 1 квітня 2014 р. № 333-р. Київ. [Електронний ресурс]. Режим доступу до ресурсу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/333-2014-%D1%80#Text>;
7. Головне управління Держгеокадастру в Рівненській області, «Чому необхідно встановлювати межі об'єднаних територіальних громад». [Електронний ресурс]. Режим доступу до ресурсу: <https://rivnenska.land.gov.ua/chomu-neobhidno-vstanovlyuvaty-mezhi-obyednanyh-terytorialnyh-gromad/>.

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ
І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

**ЗБІРКА НАУКОВИХ ПРАЦЬ
МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ МОЛОДИХ
ВЧЕНИХ, СТУДЕНТІВ ТА АСПІРАНТІВ
ЗЕМЛЕУСТРІЙ І ТОПОГРАФІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ В УМОВАХ ВІЙНИ ТА
ПІСЛЯВОЄННОГО ВІДНОВЛЕННЯ І ЗМІНИ КЛІМАТУ"**

**7 - 8 березня 2024 р.
м. Київ, Україна**

УДК 332.3:528.4:551.583 «364» «366»

Друкується за рішенням Вченої ради факультету землевпорядкування Національного університету біоресурсів і природокористування України, протокол № 8 від 19 квітня 2024 року

Рецензенти:

Євсюков Т.О. – доктор економічних наук, професор;

Кошель А.О. – доктор економічних наук, доцент;

Мединська Н.В. – доктор економічних наук, доцент.

Землеустрій і топографічна діяльність в умовах війни та післявоєнного відновлення і зміни клімату (GEOPOINT - 2024). Збірка наукових праць Міжнародної науково-практичної конференції молодих вчених, студентів та аспірантів (м. Київ, 7-10 березня 2024 р.) / За науковою редакцією проф. Ковальчука І.П. К.: Вид. центр НУБІП, 2024. 223 с.

У збірці наукових праць подаються результати досліджень, присвячених ролі землевпорядкування і топографо-геодезичних та картографічних вишукувань у вирішенні проблем відбудови пошкоджених і зруйнованих російськими військами в період неоголошеної України війни поселень, об'єктів інфраструктури, сільськогосподарських і лісогосподарських угідь, гідротехнічних, енергетичних, водогосподарських та промислових споруд, природозаповідних, історико-культурних та інших складових навколишнього середовища України. Також висвітлюються питання, пов'язані з дослідженням впливу змін клімату на стан і використання земельних та водних ресурсів.

Для фахівців у сфері геодезії, картографії та землеустрою, екологів, географів, працівників аграрного сектору, природоохоронних установ, органів місцевого самоврядування.

За зміст публікацій, достовірність викладених наукових фактів відповідальність несуть автори.

Відповідальний за макетування і друк: доц. **Бутенко Є.В.**

I

S
B

N

©Колектив авторів

© Національний університет біоресурсів і природокористування України, 2024